

DEBATT

IVB online – viktig etnologisk ämnesbibliografi fritt tillgänglig på webben

Internationale Volkskundliche Bibliographie (IVB) [ISSN 0074-9737] är en internationell fackbibliografi med särskild inriktning mot etnologi och folkloristik. Den och dess föregångare Volkskundliche Bibliographie har givits ut sedan 1917. Utgivare under senare år har varit Deutsche Gesellschaft für Volkskunde (DGV) i nära samverkan med Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) och universitetet i Bremen. Redaktionen ligger för närvarande i Estland. Universitetet i Tartu och Eesti Kirjandusmuuseum (Estlands folkloristikmuseum) delar ansvaret för denna.

IVB har hittills endast funnits i tryckt version (vilken finns i några få svenska forsknings- och specialbiblioteks bestånd). Nu har detta emellertid ändrats i och med att årgångarna 1986–1998 även finns i elektronisk version under beteckningen IVB online. Den är fritt tillgänglig via Humboldtuniversitetets portal EVIFA – Virtuelle Fachbibliothek Ethnologie (http://www.evifa.de/cms/de/evifa_recherche/ivb_online/), som stöds finansiellt av Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG).

Visserligen omfattar denna tjänst, som framgått, endast tolv årgångar av IVB med cirka 80.000 bibliografiska referenser. Ambitionen är dock att nya (och helst även äldre) årgångar successivt skall tillgängliggöras i IVB online.¹ Förmodligen kommer nyinläggning i IVB online att ske med viss fördröjning

på grund av IVB:s förläggares, Habelt Verlag, intresse av att först kunna sälja den tryckta utgåvan. Hur det än förhåller sig med den saken är det glädjande att IVB nu äntligen finns tillgänglig på webben eftersom det rör sig om den kanske viktigaste bibliografin inom sitt område. Dess främsta konkurrent är annars den ämnesmässigt bredare MLA International Bibliography [ISSN 0024-8215] som länge funnits i elektronisk version.

På grund av att IVB i praktiken har en markerad kontinentaleuropeisk och nordisk profil – även om den också innehåller referenser från andra delar av världen, främst Latinamerika – medan MLA International Bibliography främst har en anglosaxisk profil, kompletterar dessa referensverk varandra väl. Därmed finns det all anledning för alla som intresserar sig för etnologi och folkloristik att använda IVB online och MLA International Bibliography parallellt.

Värt att notera i sammanhanget är att IVB har en klart bättre täckning av svenska etnologers publikationer än MLA International Bibliography tack vare att Sverige, väsentligen genom Nordiska museets försorg, bidragit med material till IVB från 1925 till publiceringsåret 2002. Därefter upphörde tyvärr den svenska bibliograferingen (som på senare år även manifesterat sig i Svensk etnologisk bibliografi – SEB) av finansiella skäl. Men fortfarande finns det svenskt material att tillgå för två ännu icke utgivna årgångar av den

tryckta versionen av IVB – och därmed även IVB online – på grund av en eftersläpning i utgivningen.²

Även om man främst är intresserad av svenska etnologers publikationer finns det anledning att söka i IVB online istället för att enbart förlita sig på SEB.³ För det första innehåller IVB online svenska referenser från och med 1983, detta till skillnad från SEB som har god täckning först från och med 1986. För det andra finner man även – av mina stickprov att döma – fler referenser till artiklar av svenska etnologer som publicerats i utlandet.

Men självfallet är huvudpoängen med verk som IVB (och även MLA International Bibliography) att kunna göra sökningar efter relevant litteratur, oavsett författarnas nationalitet och var publicering skett. För att göra mer eller mindre övergripande ämnessökningar är det bäst att använda sig av IVB:s ämnessystematik. Länkar till de franska, tyska och engelska versionerna av denna finns till höger om rubriken: "Sachgebiete" i IVB onlines sökformulär.

Under huvudindelningarna i ämnessystematiken finns det klickbara underrubriker som genererar färdiga sökningar i databasen. Samma sökresultat får man förstås oavsett vilket språk som valts. Observera dock att de bibliografiska posterna enbart har tyska ämnesord. Dessa är i sin tur ofta mer specifika än rubrikerna i IVB:s systematik. Önskar man således söka på ett snävt begrepp och inte behärskar tyska kan det med andra ord vara bra att ha ett bra svensk-tyskt lexikon till hands.⁴

För den som önskar närmare information om IVB rekommenderas varmt den nuvarande redaktören Karin Maria Rooleids artikel "On the International Bibliography of Ethnology"⁵. Den svenska delen av IVB presenterades i sin tur av SEB:s huvudansvarige bibliograf Dag Hermfelt i artikeln "Etnologisk bibliografering vid Nordiska museets bibliotek"⁶.

Slutligen vill jag bara slå ett slag för de

äldre, ännu icke digitaliserade, årgångarna av IVB som inte heller skall glömmas bort. Här finns en fantastisk, väl strukturerad, kunskapsbank för den som gör sig besväret att ögna igenom de tryckta volymerna! Från och med årgång 1929/1930 finns de dessutom att tillgå via Habelt Verlag om man önskar komplettera sina samlingar.⁷

Mattias Brundell, Gävle

tidigare bibliotekarie vid Nordiska museets bibliotek

Noter

- 1 Jfri i detta avseende EVIFA:s egen presentation av IVB online på: [http://www.evifa.de/cms/de/evifa_aktuell/evifa_news_einzelseite/index.html?L=0&tx_ddnewssystem_pi1\[tt_news\]=876&tx_ddnewssystem_pi1\[backPid\]=3](http://www.evifa.de/cms/de/evifa_aktuell/evifa_news_einzelseite/index.html?L=0&tx_ddnewssystem_pi1[tt_news]=876&tx_ddnewssystem_pi1[backPid]=3)
- 2 IVB årg. 1999 publicerades under 2004 och årg. 2000 kommer att ges ut i år. Jfr information om detta på förlagets webbplats: <http://212.202.124.254/site.php?show=65&sid=1171325293&L=D&issn=0074-9737>
- 3 SEB 1986–2002 finns som delkatalog i Nordiska museets bibliotekskatalog SAGA: <http://nordmlib.nordiskamuseet.se>
SEB 2000–2002 nås även via samkatalogen Libris: <http://websok.libris.kb.se/websearch/form?type=seb>
Observera att SEB även inkluderas i allmänna sökningar i Libris via standardformulären Enkel, Utökad, Boolesk och Indexsökning.
- 4 Förbättringsförslag eller andra synpunkter på IVB online meddelas gärna EVIFA (e-post: info@evifa.de).
- 5 Publicerad i: *Folklore: An Electronical Journal of Folklore* [ISSN 1406-0949] Vol. 23 (2003), s. 116–131: <http://haldjas.folklore.ee/folklore/vol23/IVB.pdf>
- 6 Artikeln skrevs 2000 i det inledande skedet av projektet: Svensk etnologisk bibliografi som då inleddes vid Nordiska museet. Den finns tillgänglig via Nordiska museets webbplats – <http://nordmlib.nordiskamuseet.se/dok/ivb.doc>
- 7 Kontaktinformation finns på: <http://www.habelt.de>